

הדרכה במכונות חליבה

עם ריבוי מכונות החליבה במושבים, התגלו תקלות רבות מאוד בהפעלתן ובשימושן וקיימת סכנה רצינית שמכונת החליבה, במקום להביא הקלה ועזרה למשקים — תגרום רק צרות והפסדים. לכן החליטה המחלקה למנות את מר משה קליין כמדריך מיוחד למכונות חליבה, שבשלב זה יטפל רק במושבים שבהתישבות החדשה (שנוסדו לאחר קום המדינה). המשקים בהתישבות הוותיקה יפנו לה. מ. ב. על מנת שיקבלו את ההדרכה באמצעותה; המשקים שאינם חברים בה, מחובתם להצטרף להתאחדות.

חלוקת מכונות החליבה למושבים נעשית ע"י המחלקה לבקר, לפי המלצות ועדה ציבורית שהוקמה ע"י תנועת המושבים למטרה זו.

הוועדה הזו דנה ומחליטה רק מתוך שיקולים משקיים וחברתיים, בלי לקחת בחשבון את מידת התאמת המשק להפעלת המכונה מבחינה מקצועית והיגיינית.

על מנת להפחית עד למינימום האפשרי תקלות בשטח זה, הוסכם שהוועדה הנ"ל תדון להבא אך ורק בבקשות אשר להן יצורף אישור של מדריך המחלקה לבקר, שהמשק מילא אחרי תקן מינימאלי שנקבע להכנסת מכונות חליבה במשק המושבי, כמפורט להלן.

התנאים להפעלת מכונות חליבה במשק הועיר

1. תנאים היגייניים

- מקום החליבה יהיה מרוצף בטון, ושהיו מותקנים בו מים זורמים וביוב. הכרחית כליאה מסודרת של הפרות בסגרים או בשרשרות מוצבות במסגרת.
- דרוש תא חלב מובדל מן הרפת להחזקת מכונת החליבה, כלי החלב וחומרי הניקוי והחיסוי. התא יהא מ"4 קירות עם רצפה מוצקה, חלון ודלת מרושתים. מידות החדר: לא פחות מ"3 מ' מרובעים, וגובהו 2.40 מ' לפחות.
- ציוד מינימאלי בתא החלב: 2 בריכות רחיצה, פיגום להחזקת חלקי המכונה וכלי החלב, מים קרים וחמים וביוב. החדר הנ"ל מואר בחשמל.

2. תנאים כלליים

- לא תוקצב מכונת חליבה לעדר המונה פחות מ"8 פרות חולבות, מחוץ למקרים מיוחדים של מצב בריאות, מקרה סוציאלי וכו'.
 - לא תופעל מכונת חליבה ללא הדרכה ע"י מדריך מוסמך.
- מושרד החקלאות — האגף לבעלי חיים
המחלקה לבקר

ניר-עם

גזע שנעלם

(סקירה על הפרות הדניות אדומות שהיו במשק עין-כרמל)

ביום 4 ביולי 1958 מכרנו את „המוהיקנית האחרונה“ מהגזע הדני-אדום. בהזדמנות זו כדאי למסור את „ההיסטוריה“ של גזע זה בעדרנו. בחודש מרץ 1951 קנינו 10 מבכירות ו"5 פרות דניות אדומות ממשלוח שהובא אז לארץ. נולדו להן 6 עגלות (אמותיהן הגיעו הרות מארץ מוצאן), בסך הכל מנה, איפוא, עדר הגזע הדני הטהור 21 גולגלות. עדר בני הכלאיים שגזע זה

השאיר בעדרנו מונה כרגע 38 גולגלות. להלן טבלה המכילה כל הפרטים על פרות אלה. על יסוד עיון בטבלה אפשר לקבוע מנסיוננו שהיה זה גזע בקר לא מוצלח, אך יש לקוות לתוצאות יותר טובות מבני הכלאיים.

(ראה טבלה בעמוד 39)
קלמן — גורן

עין-כרמל, 19.7.58

תמונת-חיים של 21 פנות דגות אדומות שהיו בעין פרמל (מרץ 1951 – יולי 1958)

ק"ג חלב במחיצת		ק"ג חלב ק"ג		ס"ה ימי החזקה	ס"ה ימי חליבה	ס"ה % השונון	ס"ה ק"ג שונון	ס"ה ק"ג חלב	סידרת היצאה	תאריך היצאה	תאריך ההמלטה האחרונה	תאריך ההמלטה הראשונה	מספר המלטות	מסכירה (מ"ר)	תאריך הלידה	שם הפרה
ליום החזקה	ליום חליבה															
9.36	13.32	1.046	735	3.57	349.4	9.792	16.214	האונה, העטין נפצע	עקרות	10.2.54	6.4.53	2.5.51	3	פ. 1	?	אמיצה
9.79	15.00	1.652	1,081	3.43	568.5	9.792	16.214	האונה, העטין נפצע	האונה, העטין נפצע	9.10.55	11.8.55	1.5.51	5	פ. 1	?	במביה א'
0.98	9.35	972	102		33.4	954		פסילה	פסילה	28.12.53	—	17.9.53	1	מ. 15.51		במביה ב'
10.3	14.50	1.534	1,084	3.29	517.4	15.741		האונה	האונה	13.6.55	12.6.55	31.5.51	4	מ. ?	?	גבורה
8.12	12.46	1.652	1,077	3.68	494.2	13.419		פסילה	פסילה	9.10.55	16.12.54	7.5.51	4	פ. ?	?	דבוקה א'
6.41	13.40	1.639	784	3.58	376.4	10.504		פסילה	פסילה	4.6.56	21.1.55	30.7.53	3	מ. 7.5.51		דבוקה ב'
11.70	15.27	2.074	1,585	3.42	827.9	24.207		חשד לברוצדיוזיס	חשד לברוצדיוזיס	5.12.56	3.8.56	3.5.51	6	מ. ?	?	דנית
4.86	7.89	390	240	3.40	64.4	1.894		פסילה	פסילה	26.4.52	—	?	1	פ. ?	?	ושתי
7.89	11.60	799	542	3.63	228.9	6.307		עקרות	עקרות	8.6.53	28.4.52	3.5.51	2	מ. ?	?	זיה
8.71	13.26	1.733	1,138	3.59	541.5	15.097		פסילה	פסילה	29.12.55	5.8.55	28.4.51	5	מ. ?	?	זלפה
10.44	15.37	1.535	1,039	3.38	549.2	15.996		קשת מאוד לחליבה	קשת מאוד לחליבה	15.6.55	13.4.55	9.7.51	4	פ. ?	?	חקלאית א'
6.79	13.00	2.224	1,161	3.70	559.7	15.907		עקרות	עקרות	12.8.57	18.5.56	13.11.53	3	מ. 9.7.51		חקלאית ב'
6.69	11.00	799	487	3.25	173.7	5.347		עקרות	עקרות	8.6.53	24.6.58	23.5.51	2	מ. ?	?	טובה א'
8.47	10.00	950	80	3.20	25.0	800		קשת מאוד לחליבה	קשת מאוד לחליבה	29.12.53	—	9.10.53	1	מ. 23.5.51		טובה ב'
10.03	14.71	1.268	865	3.51	446.1	12.718		פסילה	פסילה	20.9.54	28.2.54	19.4.51	4	מ. ?	?	יידנה
14.06	16.20	381	331	3.50	187.5	5.358		פסילה	פסילה	9.7.52	16.4.52	28.4.51	2	פ. ?	?	כספית א'
7.67	13.65	2.648	1,487	3.34	677.0	20.302		מחלה	מחלה	30.7.58	20.9.57	7.8.53	5	מ. 28.4.51		כספית ב'
10.54	14.20	1.645	1,221	3.87	671.1	17.345		פסילה	פסילה	2.10.55	7.8.54	20.4.51	4	מ. ?	?	לירית א'
—	—	863	—	—	—	—		קשה	קשה	31.8.53	—	31.8.53	1	מ. 20.4.51		לירית ב'
11.50	15.52	2.041	1,513	3.43	804.9	23.484		ניחן, פסילה	ניחן, פסילה	2.11.56	13.1.56	10.5.51	5	מ. ?	?	נאות א'
11.21	15.34	1.785	1,305	3.52	703.7	20.018		עקרות	עקרות	19.2.56	28.7.55	15.5.51	5	מ. ?	?	שרה
8.48	14.08	29.360	17,857	3.40	8519.1	251,404							70			ס"ה וממוצע